

Bewust kiezen voor zuiniger, veiliger, goedkoper

Verhelderende instrumenten voor betere openbare verlichting

SenterNovem ontwikkelde praktische instrumenten om uw energiebesparingsambities voor Openbare Verlichting (OVL) en Verkeersregelinstantaties (VRI's) adequaat te formuleren, funderen en realiseren. Met behulp van Kwaliteitsprofielen, een Rekenmodel en een Modelbeleidsplan maakt u OVL en VRI's zuiniger, veiliger en goedkoper. Deze instrumenten zijn relevant voor gemeenten, provincies, waterschappen, energiebedrijven en adviesbureaus.

Kwaliteitsprofielen OVL en VRI's

In samenwerking met de Provincie Utrecht ontwikkelde SenterNovem een reeks factsheets voor de belangrijkste verkeers- en verblijfssituaties. Met deze factsheets krijgt de lezer een snelle eerste indruk van de meest aantrekkelijke verlichtingsconcepten. Die kunnen vervolgens worden getoetst op haalbaarheid, bijvoorbeeld met het Rekenmodel Openbare Verlichting (zie verderop).

Per situatie worden twee tot vijf verlichtingsconcepten weergegeven, waarmee in de desbetreffende situatie de openbare verlichting en verkeersregeling kan worden verzorgd. Per concept wordt in een kwaliteitsprofiel weergegeven in welke

mate het concept aan de kwaliteitseisen voldoet.

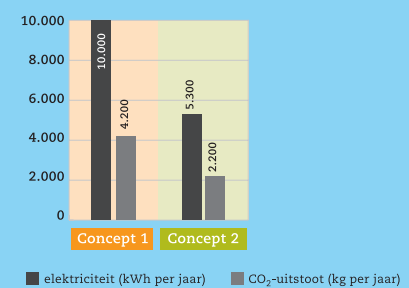
De vijf kwaliteiten zijn: Verkeersveiligheid, Sociale veiligheid, Energieprestatie, Lichtkwaliteit en Donkerte. Daarnaast worden van ieder concept de kosten weergegeven.

Rekenmodel 'Zicht op licht'

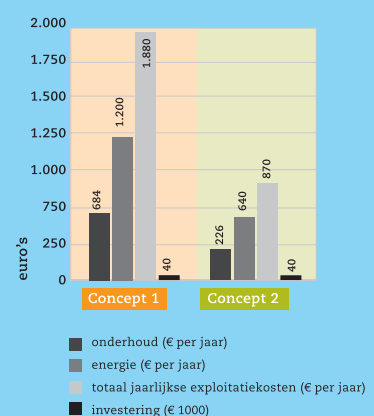
Dit rekenmodel geeft inzicht in het energieverbruik en besparingspotentieel van OVL en VRI's, uitgaande van het bestaande areaal armaturen en lampen in uw gemeente.

Met dit model berekent u het huidige energieverbruik, uitgedrukt in euro's (€), energieverbruik (kWh), CO₂-uitstoot (kg) én het aantal bomen dat nodig is om deze uitstoot te compenseren.

Energieverbruik Woonstraat 30 km/h

Kosten Woonstraat 30 km/h

Voor negen verkeers- en verblijfssituaties zijn factsheets met verlichtingsconcepten beschikbaar:

1. Fietspad/wandelpad;
2. Woonstraat in een 30 km/h-zone;
3. Woonstraat 50 km/h;
4. Winkelgebied;
5. Ronde;
6. Ontsluitingsweg;
7. Bedrijventerrein;
8. Parkeerterrein;
9. Verkeersregelinstantatie.

Aan de hand van kentallen wordt het mogelijke besparingspotentieel berekend, uitgedrukt in dezelfde eenheden. Het model rekent conservatief; de werkelijke besparingen zullen veelal groter zijn. De resultaten vormen, al of niet gecombineerd met andere instrumenten, de basis voor beslissingen over verlichting van de openbare ruimte en aanleg/onderhoud van verkeersinfrastructuur. Rijkswaterstaat hanteert een dergelijk model voor alle rijkswegen.

SenterNovem ontwikkelt met dit rekenmodel een landelijke benchmark voor het energieverbruik van OVL en VRI's. Zo kunnen gemeenten en provincies hun eigen energieverbruik en besparingspotentieel vergelijken met dat van andere beheerders. Op basis van de benchmark kunnen zij ook gaan samenwerken om energiebesparing te bereiken.

Modelbeleidsplan

Het Modelbeleidsplan Openbare Verlichting is bedoeld voor gemeenten, energiebedrijven en adviesbureaus. Het is een herziening van een eerder opgesteld Modelbeleidsplan Openbare Verlichting. SenterNovem, het Intergemeentelijk overleg Openbare Verlichting (IGOV), de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSvV) en de gemeente Utrecht hebben najaar 2006 besloten het beleidsplan grondig te herzien.

Elke gemeente gaat anders om met opzetten van beleid voor openbare verlichting en de uitvoering van beleid. Het nieuwe Modelbeleidsplan maakt onderscheid tussen beleidsontwikkeling en beleidsinhoud. Door deze opzet kan elke gemeente kiezen voor de aanpak die het beste bij haar past. Het plan houdt rekening met omgevingsvariabelen als lichthinder en met verschillende beleidskaders, waar openbare verlichting onderdeel van is. Denk hierbij aan normen voor verkeersveiligheid en aan beheerplannen voor de openbare ruimte.

Formuleren van beleid

Beleid richt zich op ambities en doelen die gemeentes hebben t.a.v. openbare ruimte, milieueffecten en energieverbruik. Dit beleid kan met behulp van het Modelbeleidsplan in heldere en meetbare doelen, keuzes en de onderbouwing ervan worden beschreven.

Het kader voor een beheerplan

Hierbij gaat het om alle activiteiten en maatregelen die nodig zijn om de verlichting in stand te houden en om de doelen voor de vernieuwing van het verlichtingssysteem te realiseren. Het Modelbeleidsplan biedt hiervoor het kader.

Uitwerking beleid en beheer in realisatieplan

Het nieuwe Modelbeleidsplan is een uitstekende Leidraad bij het formuleren van

alle uitvoeringsactiviteiten ten aanzien van onderhoud op korte en lange termijn, de personen en bedrijven die erbij betrokken zijn, de planning van de activiteiten, en de kosten.

Het Modelbeleidsplan is verkrijgbaar via de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde, PB 539, 6710 BM Ede, tel.0318-695394, www.nsvv.nl

Aan de slag

Kies bewust voor zuiniger, veiliger en goedkoper OVL en VRI. Maak uw keuzes helder en inzichtelijk. Gebruik de instrumenten die SenterNovem voor dit doel ontwikkelde. Het programmabureau Energiebesparing GWW - onderdeel van SenterNovem en werkend in opdracht van het ministerie van Verkeer en Waterstaat - helpt u graag verder.

De Kwaliteitsprofielen en het Rekenmodel zijn te downloaden van de internetsite www.energiebesparingGWW.nl of te bestellen bij:

SenterNovem
Programmabureau Energiebesparing GWW
Postbus 8242
3503 RE Utrecht
030 - 214 78 22
info@energiebesparingGWW.nl
www.energiebesparingGWW.nl

SenterNovem, Programmabureau Energiebesparing GWW
Postbus 8242 - 3503 RE Utrecht - T 030 214 78 22
info@energiebesparingGWW.nl
www.energiebesparingGWW.nl

Publicatienummer: 2GWW0703

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Het Programma Energiebesparing GWW wordt uitgevoerd door SenterNovem in opdracht van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. SenterNovem voert beleid uit voor verschillende overheden op het gebied van innovatie, energie & klimaat, milieu & leefomgeving en draagt zo bij aan innovatie en duurzaamheid. Meer informatie: www.senternovem.nl

Uitgave en samenstelling: SenterNovem, Utrecht
Tekst: Wordverkoop i.s.m. SenterNovem
Vormgeving: CARTA, Utrecht

Augustus 2007

Aan deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend. Ofschoon deze brochure met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan SenterNovem geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.